

ГЕОГРАФІЧНІ ЗАЗНАЧЕННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ УГОДИ ПРО ЗОНУ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

Географічне зазначення походження товарів є цікавим об'єктом та відмінним від тогочасної марки тим, що підставою для визнання виключних прав на географічне зазначення походження товарів слугують фактичні обставини, пов'язані із виробництвом продукції у відповідних умовах, що передбачає можливість одочасного використання таких умов декількома незалежними виробниками. [1, с. 339].

По-перше, специфіка такого об'єкта полягає у тому, що він є відображенням тісного зв'язку території та властивостей товару. А тому, застосування його можливе лише за наявності територій, що володіють особливими характеристиками, які здатні збагачувати та надавати особливостей товарам, що походять із відповідної місцевості. По-друге, наявний низький правовий рівень обізнаності та заінтересованості населення у питаннях визначення товарів, що наділені специфічними властивостями, пов'язаними із місцем походження. По-третє, як наслідок попередніх двох причин – невелика кількість існуючих географічних зазначень походження товарів на території нашої держави, що мають статус офіційно зареєстрованого. По-четверте, звуження кількості об'єктів, щодо яких можуть виникати права на як на географічне зазначення походження товарів [2].

Відповідно до ст. 6 ЗУ “Про охорону прав на географічне зазначення” правова охорона простого зазначення походження товару надається на підставі його використання та не підлягає реєстрації. Тобто факт виникнення права інтелектуальної власності збігається з фактом його використання [3, с. 12].

Географічне зазначення тісно пов'язане з торговельними марками. Обидва види позначень пов'язує спільне призначення: вони мають на меті забезпечити маркування продукції та виступають засобами її індивідуалізації. Водночас, значення та питома вага їх функцій суттєво відрізняються. Основна функція торговельної марки – індивідуалізуюча (ідентифікувати товар від аналогічної продукції інших виробників). У географічному зазначенні на перший план виходить функція засвідчення високої якості позначеного продукту шляхом вказівки на зв'язок властивостей товару з унікальним географічним середовищем. Тому використання географічного зазначення може здійснювати будь-який виробник, що у межах відповідного району виробляє продукцію, якість якої відповідає обумовленим показникам. Така обставина зумовлює специфіку права на географічне зазначення: абсолютне за своєю природою, воно не належить до комплексу виключних прав. Тобто, уповноважений суб'єкт може застосовувати географічне зазначення для ідентифікації своєї продукції, але позбавлений можливості розпорядження [4].

Ю.С. Мельниченко на основі аналізу міжнародно-правових нормативних актів вважає доцільним визнати «географічне зазначення» такою категорією, що поєднує у собі «зазначення походження» та «найменування місця походження товару» та пропонує визначити поняття «географічне зазначення» як позначення, що «вказує на певне географічне місце (країну, регіон

чи місцевість на території країни або на інший географічний об'єкт) та використовується для ідентифікації товару (послуги), що має певну якість, репутацію чи інші характеристики, виключно чи головним чином зумовлені географічним місцем походження, включаючи природні умови чи людський фактор або їх поєднання, створюючи у споживача сталу репутацію товару (послуги), обумовлену названими властивостями» [5, с. 16].

Список джерел:

1. *Международное частное право [Текст]: учебник. / Власов Н.В. [и др.] ; отв. ред. Н.И. Марышева. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Юридическая фирма «Контракт»; Волтерс Клувер, 2010. – 928 с.*

2. *Волощенко О. М. Цивільно-правова охорона засобів індивідуалізації товарів та послуг: міжнародноправовий аспект Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна № 988. Серія «ПРАВО». Випуск № 10, 2011 рік 334-338*

3. *ЗУ «Про охорону прав на зазначення походження товарів» від 16 червня 1999 року N 752-XIV [Текст] // Електронний ресурс [режим доступу]: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/752-14/page>*

4. *Цивільне право України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1558050747144/pravo/pravo_geografichne_zaznachennya*

5. *Мельниченко Ю. С. Цивільно-правова охорона права на географічне зазначення в Україні: автореф. дис ... канд. юрид. наук / Ю. С. Мельниченко. – Харків : Б. в., 2011. – 18 с.*